

ธรรมศึกษาชั้นตรี
เฉลยธรรมวิภาค – ครั้งที่ ๑
โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

คำสั่ง : จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบ ข้อสอบทั้งหมด ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. งานผิดพลาด เพราะขาดธรรมข้อใด ?	๑๔. การสำรวม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้ยินดีในร้าย เมื่อเห็นรูปเป็นต้น เรียกว่า อะไร ?
<u>ก. ธรรมมีอุปการะมาก</u>	<u>ก. อินทรีย์สังวร</u>
ข. ธรรมเป็นโลกบาล	ข. ปาฏิโมกข์สังวร
ค. ธรรมอันทำให้งาม	ค. โภชนมัตตัญญูตา
ง. ธรรมหาได้ยาก	ง. ชาคริยานุโยค
๒. ระลึกได้ก่อนทำ พูด คิด หมายถึงข้อใด ?	๑๕. กรรมอะไร ที่ห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน ?
<u>ก. สติ</u>	<u>ก. อกุศลกรรม</u>
ข. สัมปชัญญะ	ข. นิวรณ์ธรรม
ค. ชั้นดี	<u>ค. อนันตริยกรรม</u>
ง. ทิธี	ง. อาสันนกรรม
๓. โลกจะเกิดสันติสุขได้ เพราะธรรมข้อใด ?	๑๖. บุคคลบางคน มีความกลัว กลายเป็นคนขี้ลาด ต้องแก้ด้วย... ?
<u>ก. สติ-สัมปชัญญะ</u>	<u>ก. พละ ๕</u>
<u>ข. ทิธี-โอตตปปะ</u>	<u>ข. เวสาลีชกกรรมธรรม ๕</u>
ค. ชั้นดี-โสรัจจะ	<u>ค. ชั้นธ ๕</u>
ง. กตัญญู-กตเวที	ง. นิวรณ์ ๕
๔. ไม่ทำชั่วเพราะกลัวตกนรก เพราะมีธรรมข้อใด ?	๑๗. ในอริยสัจ ๔ ข้อใดควรกำหนดรู้ ?
<u>ก. ทิธี</u>	<u>ก. ทุกข์</u>
<u>ข. โอตตปปะ</u>	<u>ข. สมุทัย</u>
ค. ชั้นดี	<u>ค. นิโรธ</u>
ง. โสรัจจะ	<u>ง. มรรค</u>
๕. “ น้ำอุ่นไว้ใน น้ำใสไว้นอก ” ตรงกับธรรมข้อใด ?	๑๘. ธรรมที่กั้นจิต มิให้บรรลุความดี เรียกว่าอะไร ?
<u>ก. สติสัมปชัญญะ</u>	<u>ก. กรรมกิเลส</u>
<u>ข. ทิธีโอตตปปะ</u>	<u>ข. อกุศลมูล</u>
<u>ค. ชั้นดี-โสรัจจะ</u>	<u>ค. มลทิน</u>
ง. กตัญญูกตเวที	<u>ง. นิวรณ์</u>
๖. ธรรมข้อใด จัดเป็นยี่หื้อของคนดี ?	๑๙. กายกับใจ แบ่งออกเป็นกอง เรียกว่าอะไร ?
<u>ก. สติสัมปชัญญะ</u>	<u>ก. สังขาร</u>
<u>ข. ทิธีโอตตปปะ</u>	<u>ข. วิญญาณ</u>
<u>ค. ชั้นดี-โสรัจจะ</u>	<u>ค. ชั้นธ</u>
ง. กตัญญูกตเวที	<u>ง. สัญญา</u>
๗. บุพพการี ได้แก่ข้อใด ?	๒๐. ความอยากเช่นไร จัดเป็นวิภวตัณหา ?
<u>ก. พ่อ-แม่</u>	<u>ก. อยากร่ำรวย</u>
<u>ข. ครู อาจารย์</u>	<u>ข. อยากได้เงินเดือนสูง</u>
<u>ค. พระพุทธเจ้า</u>	<u>ค. อยากเป็นนาย</u>
<u>ง. ถูกทุกข้อ</u>	<u>ง. อยากพ้นจากหน้าที่</u>
๘. รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว ?	๒๑. ความเคารพในมารดาบิดา ครูอาจารย์ จัดเข้าในภาวะข้อใด ?
<u>ก. พระพุทธเจ้า</u>	<u>ก. ในพระพุทธเจ้า</u>
<u>ข. พระธรรม</u>	<u>ข. ในพระธรรม</u>
<u>ค. พระสงฆ์</u>	<u>ค. ในปฏิสันถาร</u>
<u>ง. กฎหมาย</u>	<u>ง. ในการศึกษา</u>
๙. ทุจริต มีความหมายตรงกับข้อใด ?	๒๒. เมื่ออยู่ให้เขารัก จากไปให้เขาคิดถึง เช่นนี้ควรประกอบตนไว้ใน ธรรมหมวดไหน ?
<u>ก. ประพฤติชั่ว</u>	<u>ก. พรหมวิหาร</u>
<u>ข. ประพฤติเลว</u>	<u>ข. สังคหวัตถุ</u>
<u>ค. ประพฤติไม่ดี</u>	<u>ค. สาราณียธรรม</u>
<u>ง. ประพฤติผิด</u>	<u>ง. สัมปรีชธรรม</u>
๑๐. คำพูดเช่นใด มีผลทำลายความสามัคคี ?	๒๓. ความงามของหญิงสาวกระทบตาหนุ่มหล่อเกิดความรู้ขึ้น เรียกว่า อะไร กระทบอะไร ?
<u>ก. พูดปลอด</u>	<u>ก. รูป กระทบตา</u>
<u>ข. พูดคำหยาบ</u>	<u>ข. เสียง กระทบหู</u>
<u>ค. พูดส่อเสียด</u>	<u>ค. โผฏฐัพพะ กระทบกาย</u>
<u>ง. พูดเพื่อเจ้า</u>	<u>ง. รูป กระทบกาย</u>
๑๑. คนที่อยากได้ของคนอื่น เพราะมีอะไรเป็นมูล ?	๒๔. อายุขณะภายใน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
<u>ก. โลภะเป็นมูล</u>	<u>ก. อารมณ์</u>
<u>ข. โทสะเป็นมูล</u>	<u>ข. อินทรีย์</u>
<u>ค. โมหะเป็นมูล</u>	<u>ค. วิญญาณ</u>
<u>ง. ราคะเป็นมูล</u>	<u>ง. สัมผัส</u>
๑๒. คนหูเบา เชื่อคนง่าย เพราะมีอกุศลมูลข้อใด ?	๒๕. อายุขณะภายนอก เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
<u>ก. โลภะ</u>	<u>ก. อารมณ์</u>
<u>ข. โทสะ</u>	<u>ข. อินทรีย์</u>
<u>ค. โมหะ</u>	<u>ค. วิญญาณ</u>
<u>ง. ถูกทุกข้อ</u>	<u>ง. สัมผัส</u>
๑๓. ข้อใดไม่ชื่อว่า ปัพพชชา ?	
<u>ก. อหิงสา</u>	
<u>ข. สัจญมะ</u>	
<u>ค. ทมะ</u>	
<u>ง. ชั้นดี</u>	

๒๖. นางสาวพิสมัย มีความรักสวรั้งาม ควรเจริญกัมมฐานอะไร ?

- ก. อสุภกัมมฐาน ข. เมตตา
ค. พุทธานุสสติ ง. มรณสติ

๒๗. เรารับประทานอาหาร รู้รสชาติว่าอร่อย ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า

- ก. ชิวหาวิญญาน ข. ชิวหาสัมผัส
ค. ฆานวิญญาน ง. ฆานสัมผัส

๒๘. คุณธรรมที่ควรเจริญให้มีในสันดานอย่างประเสริฐ เรียกว่าอะไร

- ก. กุศลกรรมบถ ข. กุศลมูล
ค. อริยทรัพย์ ง. อริยสัจ

๒๙. คำว่า “ สัตบุรุษ ” หมายถึงข้อใด ?

- ก. ผู้ประพฤติชอบด้วย ภาย วาจา ใจ ข. พุทธบริษัท
ค. คฤหัสถ์ ผู้ถึงพระรัตนตรัย ง. บรรพชิต

๓๐. คำว่า “ อัตตัญญตา ” หมายความว่าถึงข้อใด ?

- ก. ความเป็นผู้รู้จักตน ข. ความเป็นผู้รู้จักผล
ค. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ ง. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ

๓๑. เข้าเมืองตาหลัว ต้องหลีวตาตาม ตรงกับข้อธรรมใด ?

- ก. ธัมมัญญา ข. อัตตัญญา
ค. ปริสัญญญา ง. มัตตัญญา

๓๒. กาลเวลาย่อมกินคน แสดงถึงให้ระลึกถึงคุณธรรมข้อไหน ?

- ก. กาลัญญา ข. เวลาญา
ค. ปริสัญญญา ง. มัตตัญญา

๓๓. คุณธรรมของสัตบุรุษ มีกี่อย่าง ?

- ก. ๕ อย่าง ข. 5 อย่าง ค. ๗ อย่าง ง. ๘ อย่าง

๓๔. โภชนมคค์ข้อใด มีความสำคัญมากที่สุด ?

- ก. สติ ข. ธัมมวิจยะ
ค. ปัสสัทธิ ง. สมาธิ

๓๕. เมื่อนักเรียนถูกตำ หรือสรรเสริญ ชื่อว่าประสพธรรมข้อใด ?

- ก. สติปัญญา ข. โลกธรรม
ค. อริยสัจ ง. สปัทธิธรรม

๓๖. ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลก และสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามธรรมนั้นฝ่ายที่นำขึ้นขมยินดี เรียกว่าอะไร ?

- ก. อภิรมย์ ข. อภิธรรมณ์
ค. อนิธรรมณ์ ง. กุศล

๓๗. เศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตรงกับธรรมข้อใดมากที่สุด ?

- ก. โยนิโสมนสิการ ข. สันโดษ
ค. โภชนมัตตัญญา ง. อริยทรัพย์

๓๘. บรรดามรรค ๘ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สงเคราะห์เข้าไปในไตรสิกขาใด

- ก. ปัญญาสิกขา ข. สีสสิกขา
ค. จิตตสิกขา ง. ข้อ ก. และ ข. ถูกที่สุด

๓๙. การมองชีวิตของตนในปัจจุบันนี้ มีให้ประโยชน์ ควรบำเพ็ญอะไร

- ก. บำเพ็ญเว้นจากอบายมุข ข. บำเพ็ญสังคหวัตถุ
ค. บำเพ็ญกัลยาณมิตร ง. บำเพ็ญทิวัญญมิกัตถะ

๔๐. อบายมุข เครื่องฉิบหาย ๔ อย่าง ข้อใดร้ายแรงที่สุด ?

- ก. ความเป็นนักเลงหญิง ข. ความเป็นนักเลงสุรา
ค. ความเป็นนักเลงเล่นการพนัน ง. ความคบคนชั่วเป็นมิตร

๔๑. สิ่งเสียด มียาบ้าเป็นต้น จัดเข้าในอบายมุขข้อไหน ?

- ก. ความเป็นนักเลงหญิง ข. ความเป็นนักเลงสุรา
ค. ความเป็นนักเลงเล่นการพนัน ง. ความคบคนชั่วเป็นมิตร

๔๒. คำว่า “ คบคนพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล ” เป็นคำสอนตรงกับข้อใด ?

- ก. การคบคน ข. วิธีป้องกันอันตรายจากสัตว์
ค. วิธีเลี้ยงสัตว์ ง. ถูกทุกข้อ

๔๓. ข้าเสียการ นานเสียกิจ จัดเข้าในสปัทธิธรรมข้อใด ?

- ก. รู้จักเหตุ ข. รู้จักผล
ค. รู้จักกาล ง. รู้จักประมาณ

๔๔. จน เครียด กินเหล้า แล้วไม่ทำงาน จัดเป็นคนเช่นไร ?

- ก. เกียจคร้าน ข. เจ็บป่วย
ค. ตกงาน ง. สิ้นหวัง

๔๕. ต่อหน้าสรรเสริญ ลับหลังนินทา เป็นลักษณะของมิตรเทียม ๓๓. คุณธรรมของสัตบุรุษ มีกี่อย่าง ?

- ก. คนปกอลอก ข. คนดีแต่พูด
ค. คนหัวประจบ ง. คนชักชวนให้ฉิบหาย

๔๖. มิตรเทียมเช่นไร ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลสุด ?

- ก. คนปกอลอก ข. คนดีแต่พูด
ค. คนหัวประจบ ง. คนชักชวนให้ฉิบหาย

๔๗. ห้ามชั่ว ณะดี ชี้ทางสวรรค์ เป็นมิตรประเภทใด ?

- ก. มิตรมีอุปการะ ข. มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์
ค. มิตรณะประโยชน์ ง. มิตรมีความรักใคร่

๔๘. การช่วยเหลือประโยชน์ส่วนรวม ตรงกับสังคหวัตถุข้อใด

- ก. ทาน ข. ปิยวาจา
ค. อุตถจริยา ง. สมนัตตตา

๔๙. ครูอาจารย์ ได้แก่บุคคลในทิศใด ?

- ก. ทิศเบื้องขวา ข. ทิศเบื้องซ้าย
ค. ทิศเบื้องหน้า ง. ทิศเบื้องหลัง

๕๐. อยู่เลี้ยงกาย ตายเลี้ยงวิญญาณ เป็นหน้าที่ของใคร ?

- ก. บิดามารดา ข. บุตรธิดา
ค. ครูอาจารย์ ง. มิตรสหาย

